

Використання мультимедійних технологій на уроках англійської мови

*Автор: Клачкова Марія Антонівна,
учитель англійської мови Комунального закладу
освіти «Фінансово-економічний ліцей»
Дніпропетровської міської ради,
спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії,
учитель-методист*

Інформаційні технології – вимога сьогодення, що дає можливість створити суспільство, що засноване на знаннях. Вони стрімко увірвалися в усі сфери нашого життя, стають такою ж реальністю, як телефонний зв'язок чи подорожування літаком і спрощують спілкування та співробітництво. Суспільство, яке дбає про своє майбутнє, має усвідомити колосальні можливості, привнесені новими інформаційними технологіями та навчитися грамотно застосовувати їх насамперед в освіті. «Запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освіті, окрім усього іншого, є обов'язковою передумовою формування інформаційного суспільства у широкому розумінні», – зазначив Василь Кремень [1].

За роки моєї роботи я користувалась великою кількістю підручників різних авторів та видавництв, але вони на сьогодні не задовольняють всі вимоги до проведення живого уроку, щоб і діти, і вчитель залишились задоволеними після його закінчення. Дуже добре, що сучасна система освіти дає право вчителю іноземної мови вільно вибирати засоби навчання, а не користуватись лише одним певним підручником.

Отже освіта в Україні набуває нових рис: комп'ютеризація навчального процесу спонукає до перегляду традиційних форм і методів викладання іноземної мови, виникнення нових форм проведення уроків. На відміну від традиційних методик, коли вчитель звик надавати певні знання і вимагати їх засвоєння, при використанні інтерактивних форм навчання учень сам стає головною фігурою і сам відкриває шлях до засвоєння знань. Учитель виступає в цій ситуації активним помічником, і його головною функцією є організація і стимулювання навчального процесу [6].

Нам доводиться навчати нове покоління дітей, які з народження оточені різною сучасною технікою, люблять і вміють користуватись нею, тому їм легше поринути в

процес навчання, якщо вчитель говорить до них «їхньою мовою», даючи можливість показати учням свої знання не тільки в нашому предметі, а й показати себе у володінні технічними засобами, а також проявити художній хист [5].

Практичний досвід викладання англійської мови свідчить про те, що на сучасному етапі навчання іноземних мов значну увагу необхідно приділяти застосуванню мультимедійних технологій, у яких одночасно використовують тексти, графіку, відеоматеріали, звукові ефекти, анімацію. Все це є сукупністю аудіо та візуальних ефектів разом з інтерактивним програмним забезпеченням, які впливають на емоційні та понятійні сфери, сприяють більш ефективному засвоєнню мовного матеріалу.

Поєднання візуального зображення, тексту і звукового супроводження надає можливість для комплексного розвитку навичок мовної діяльності учня під час вивчення іноземної мови. Загальновідомо, що ефективність навчання збільшується у разі використання наочних ілюстрацій, а мультимедійні засоби об'єднують відео-, аудіо-матеріали, ілюстрації, таблиці тощо на одному носії [4].

Також зазначимо, що Інтернет природно увійшов у життя людей і є одним з найефективніших засобів, що допомагають значно урізноманітнити процес навчання і ефективно здійснювати головну мету в навчанні іноземних мов — оволодіння іншомовним міжкультурним спілкуванням через формування й розвиток міжкультурної комунікативної компетенції.

На уроках англійської мови за допомогою комп'ютера можливо вирішувати цілу низку дидактичних задач, а саме [3]:

- формувати навички і вміння читання, використовуючи безпосередньо матеріали інтернет-мережі різного рівня складності;
- вдосконалювати вміння аудіювання на основі аутентичних звукових текстів, пісень, кіно-епізодів;
- вдосконалювати вміння писемного мовлення, поповнювати свій словарний запас (як активний, так і пасивний) лексиною сучасної іноземної мови, яка відображує певний етап розвитку культури народу, соціальний і політичний устрій суспільства;

- збагачувати школярів культурологічними знаннями, які включають в себе мовленнєвий етикет, особливості поведінки різних народів в умовах спілкування, особливостей культури та традицій країни, мова якої вивчається;
- вдосконалювати знання з граматики за допомогою виконання тестів у режимі on-line;
- формувати стійку мотивацію пізнавальної діяльності учнів на уроках;
- формувати навички глобального мислення
- прививати потребу у використанні англійської мови з метою справжнього спілкування.

Для реалізації всіх цих задач у своїй педагогічній діяльності я використовую наступні комп'ютерні програми *Microsoft Word, Microsoft Power Point, Mozilla Firefox, Windows Media Player*.

На своїх уроках для здійснення наглядної підтримки процесу навчання здебільшого застосовую освітній потенціал мультимедійних презентацій. Вони відрізняються за видами мовленнєвої діяльності (навчання читанню, письму, аудіюванню), за аспектами мови (лексика, граMATика, фонетика), а також за видами опор (змістова, смислова, вербальна, ілюстративна) [5].

Мультимедійні презентації використовуються при введенні та закріпленні лексичного, граматичного, країнознавчого матеріалу, у якості опор при навчанні монологічного та діалогічного мовлення. Використання презентацій сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, завдяки використанню анімації з'являються можливості виділення найбільш значущих елементів за допомогою кольору, шрифту, додавання фотографій, схем, таблиць.

Викладання англійської мови в ліцеї здійснюється на базі підручників видавництва Express Publishing, які мають аудіо- та відео- супровід, котрі ми також застосовуємо на уроках. Проте підручники не містять навчальних матеріалів, що стосуються рідної країни. Тут на допомогу ми знову задіємо ІКТ – учні створюють проекти, презентації з різноманітної тематики, щодо стосуються різних аспектів життя в Україні, в рідному місті, а також за країнознавчою тематикою.

Враховуючи те, що проектна діяльність — одна із форм підвищення якості викладання, використання ІКТ у поєднанні з методом проекту дозволяє учням на практиці застосовувати свої знання, навички та уміння, тому і є однією з форм дослідницької та пізнавальної діяльності, під час якої успішно реалізується кооперативне співробітництво, яке сприяє підвищенню мотивації вивчення іноземної мови. У центрі такого робочого процесу стоїть сам учень з можливістю вільного висловлення своїх думок.

Крім того, створюючи та презентуючи свій проект, учні поєднують всі види мовленнєвої діяльності: читання, письмо, говоріння та аудіювання. Щоб підібрати необхідний для своєї презентації матеріал, учні мають переглянути чимало друкованого матеріалу, попрацювати з лінгвокраїнознавчими і енциклопедичними довідниками та словниками. Тексти зі слайдів також використовуються для читання. Таким чином, в учнів формуються лексичні, граматичні та фонетичні навички.

Робота над презентацією включає в себе також розвивальні та виховні складові. Дуже цікаво спостерігати за розвитком учнів, переглядаючи їхні презентації. Для кожної дитини це можливість висловитися й показати себе, свої інтереси та навички. У процесі роботи над проектом в учнів розвивається увага, творче мислення, відповідальність, самостійність [5]. Під час захисту презентації вони вдосконалюють свої власні навички і уміння спілкування, а також вчаться поважати чужу думку, проявляти товариськість, підтримку. Через порівняння культури іншомовних країн учні краще усвідомлюють культуру, історію та традиції своєї країни.

Що стосується засобів ІКТ, то на уроках англійської мови найчастіше застосовуються :

- електронні словники і довідники;
- тренажери і програми тестування;
- освітні ресурси Інтернету;
- DVD и CD диски;
- відео- і аудіотехніка.

Вищезазначені засоби ІКТ створюють сприятливі можливості для організації самостійної роботи учнів на уроках англійської мови. Вони можуть застосовувати комп'ютерні технології як для вивчення окремих тем, так і для самоконтролю отриманих знань. При цьому комп'ютер є самим терплячим педагогом, який може скільки завгодно повторювати любі завдання, домагаючись правильної відповіді, що, врешті решт, автоматизує певні навички. Комп'ютер лояльно ставиться до різноманітності учнівських відповідей; не супроводжує роботу учнів ні похвальними, ні осудливими коментарями [2]. Це допомагає розвивати самостійність учнів і створювати сприятливу соціально-психологічну атмосферу на уроках.

Отже, говорячи про переваги навчання англійської мови із застосуванням ІКТ, слід зазначити, що про них свідчить успішне розв'язання основних освітніх завдань:

- загальнокультурний розвиток учнів;
- вдосконалення навичок володіння комп'ютером;
- підвищення рівня володіння англійською мовою;
- створення сприятливого психологічного клімату;
- підвищення мотивації і інтересу до вивчення предмету;
- можливість реалізації індивідуалізації навчання;
- підвищення естетичного і емоціонального рівня уроку за рахунок використання музики, анімації;
- підвищення об'єму виконаної на уроці роботи;
- економія витрачання матеріалів учителем;
- підвищення авторитету вчителя.

Таким чином, переваг у використанні ІКТ чимало, проте не можна зловживати комп'ютеризацією. Необхідні «критерії корисності» застосування комп'ютера на уроках. Вважаю, що їх можна визначити так: та чи інша комп'ютерна технологія є доцільною, якщо вона дозволяє отримати такі результати навчання, які не можна отримати без застосування цієї технології.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Василь Кремень. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті і формування інформаційного суспільства. // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах, 2006. - № 6 - С. 4
2. Войтко С.А. Об использовании информационно-коммуникационных технологий на уроках английского языка // Интернет-журнал Фестиваль педагогических идей «Открытый урок», 2004 - 2005.
<http://festival.1september.ru/articles/415914/>.
3. Николайко Е. З. Использование ИКТ на уроках английского языка//
<http://festival.1september.ru/articles/507487/>
4. Омеляненко Г.А. Інформаційно-навчальне середовище: дидактичний аспект.<http://intkonf.org/omelyanenko-ga-informatsiyno-navchalne-seredovische-didaktichniy-aspekt/>
5. Слобожанина Е. А. Мультимедийные презентации как средство освоения учениками информационно-коммуникативной компетенции.
<http://www.wecomm.ru/structure/?idstructure=441>
6. Указ Президента України № 926/2010 «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні»
<http://www.president.gov.ua/documents/12323.html>
7. Teaching English British Council BBC [Електронний ресурс]. –
Режимдоступа: <http://www.teachingenglish.org.uk/>